

एवं केशपाशदयोऽप्यत्र । “केशपाशे मनाथे” विक्र०
“तं केशपाशं प्रसमीक्ष्य कुर्युः” कुमा० ।

कचमाल पु० कचं कचकान्तिं मलते मल-ष्टतौ अण् ।
उप० स० । धूमे हारा० ।

कचरिपुफला स्त्री कचस्य रिपुः फलमस्याः । शठोष्ठे
राजनि० । [केचहस्तादयोऽप्यत्र ।

कचहस्त पु० कचानां समूहः कच+हस्त । केशसमूहे अमरः
कचाकचि अव्य० कचेषु कचेषु गृह्यत्वा प्रवृत्तं युद्धम् कर्म-
व्यतोहारे स० इच् समा० पूर्वदोषश्च । केशेषु केशेषु
ग्रहणपूर्वके प्रवृत्ते युद्धे एवं केशाकेशिप्रवृत्तयोऽप्यत्र अव्य० ।

कचाकु लि० कच इव अकति वक्रं गच्छति अक-उण् ।
१दुःशीले तस्य हि वक्रगतिरस्यत्वात् २सर्पे पु० ३दुरा-
धर्मे लि० मेदि० । तयोः कुटिलगतिरस्यत्वात् तथात्वम् ।

कचाय न० ईत० । १केशाग्रभागे २तत्परिमिते त्वसरेण्वट-
कभागे च । बालाद्यादयोऽप्यत्र “बालाग्रभागेऽप्यत्र गत-
धा कल्पितस्य च भागोजीवः स विज्ञेयः” श्रुतिः ।

कचाचित् लि० कचैरालुलायितैः आचितः । विकोर्णुकेषे
“कचाचितो विषुगिवागजौ गजौ” किरा० । [डोप् ।
कचाटुर पुंस्त्री कच इवाटति अट+उरच् । दायूहे स्त्रियां
कचामोद पु० कचमामोदयति आ+सद-णिच्-अच् । (बाला)
इति ख्याते गन्धद्रव्ये । [दिशादौ ।

कचिक लि० कच+चतरर्थ्यां कुमुदा०ठक् । केशादूरभव-
कतु स्त्री कच-उन् । खनामख्याते कन्दभेदे “कदली दाडिमी
धान्यं हरिद्रा मानकं कचुः । विलोऽशोको जयन्ती च
विज्ञेया नवपत्रिकाः” दुर्गो०त० । कचुस्या कालिका ।

कचेल न० कच्यते बध्यतेऽनेन कच-वा० एलच् । लेख्यपत्र
बन्धने सूत्रादौ लि० । [सिते मेदिन्यमरौ ।

कचट न० कुत्सितं चटति चट-अच् बा० कोः कत् । कुत्-
कचर लि० कुत्सितं चरति चर-अच् कोः कट् । कुत्सिते
मेदिन्यमरौ ।

कच्चित् अव्य० काच्यते कम-विच्-कन् चोयते निश्चोयते
यस्मात् कम्+चि-किप् ष्टपो० मस्य दः । स्वाभिलषित-
ज्ञापनाय कृते कामप्रवेदनरूपे १प्रप्ते, २हर्षे, ३मङ्गले च ।
कच्चिन्महर्षेस्त्रिविधं तपस्तत् “कच्चिदुपसन्नोवः” इति च रघुः ।

कच्चिद्ध्याय पु० भारतान्तर्गते नारदेन कृतप्रश्नेन भङ्गा रा-
जनीतिज्ञापके यन्त्रभेदे स च भा०सभा०५अ०

“नारद उवाच । कच्चिदर्थाय कल्पने धर्म्मं च रमते
मनः । सुखानि चातुभूयन्ते मनश्च न विहन्यते । कच्चि-

दाचरितां पूर्वैर्नरे देव ! पितामहैः । वर्त्तसे वृत्तिमनुद्गां
धर्म्माधिपतितां त्रिषु । कच्चिदर्धेन वा धर्म्मे धर्म्मेणार्ध-
मथापि वा । उभौ वा प्रीतिसारेण न कामेन प्रवा-
धसे । कच्चिदर्धश्च धर्म्मेश्च कामश्च जयतां वर ! । विभज्य
काले कालज्ञः समं वरद ! सेवसे । कच्चिद्राजगुणैः षड्भुः
सम्प्रोपायांस्तथानघ ! । बलाबलेन सत्यक् त्वं चतुर्ह्येष
परोक्षसे । कच्चिदात्मानमन्वीक्ष्य परांश्च जयतां वर ! ।
तथा सन्ध्याय कर्म्माणि अष्टौ भारत ! सेवसे । कच्चित् प्रक-
तयः सप्त न लुप्ता भरतर्षभ ! । आट्टास्तथा व्यसनिनः
खतुरक्ताश्च सर्वशः । कच्चिन्न कृतकैर्द्रुतैरे चाप्यपरि-
शङ्किताः । त्वत्तो वा तव चासालैर्भिद्यते मन्त्रित तथा ।
मितोदासीनशत्रूणां कच्चिदेवसि चिकीर्षितम् । कच्चित्
सन्धिं यथाकालं विषहं चोपसेवसे । कच्चिद्भृत्सिद्धासीने
मध्यमे चानुमन्यसे । कच्चिदात्मसमा दृष्ट्वाः शुद्धाः सम्बोधन-
क्षमाः । कुलीनाश्चानुरक्ताश्च कृतास्ते वीर ! मन्त्रिणः । वि-
जयो मन्त्रमूलो हि राज्ञो भवति भारत ! । कच्चित् संवृत-
मन्त्रैस्ते असालैः शास्त्रकोविदैः । राष्ट्रं सुरक्षितं तात !
शत्रुभिनं विलुप्यते । कच्चिन्निद्रावशं नैषि कच्चित् कालेऽपि
बुध्यसे । कच्चिच्चापररात्रेषु चिन्तयस्वार्थमर्थवित् । कच्चिन्मन्त्र-
यसे नैकः कच्चिन्न बह्विनिः सह । कच्चित्ते मन्त्रितो मन्त्रो
न राष्ट्रं परिधावति । कच्चिदर्थान् विनिश्चित्य लघुमूलान्
महोदयान् । क्षिप्रमारभसे कर्तुं न विघ्नयसि तादृशान् ।
कच्चिन्न सर्वे कर्म्माणाः परोक्षास्ते विशङ्किताः । सर्वे
वा पुनरुत्सृष्टाः संवृष्टं चात्र कारणम् । आप्नैरलुब्धैः
क्रमिकैस्ते च कच्चिदनुष्ठिताः । कच्चिद्राजन् ! कृतान्येव कृत-
प्रायाणि वा पुनः । विदुस्ते वीर ! कर्म्माणि नानवाप्तानि
कानि चित् । कच्चित् कारुणिका धर्म्मे सर्वे शास्त्रेषु
कोविदाः । कारयन्तु कुमाराश्च योधसुख्याश्च सर्वशः ।
कच्चित् सहस्रैर्मुखैर्माणैकं क्रीणासि पण्डितम् । पण्डि-
तो ह्यर्थकच्छ्रेषु कुर्याच्चिःश्रेयसं परम् । कच्चिदुर्गोणि
सर्वाणि धनधान्यायुधोदकैः । यन्त्रैश्च परिपूर्णानि तथा
शिल्पिधनुर्दरैः । एकोऽप्यमात्यो मेधावी शूरो दान्तो
विचक्षणः । राजानं राजपुत्रं वा प्रापयेन्महतीं श्रिय-
म् । कच्चिदपादन्येषु स्वपक्षे दश पञ्च च । त्रिभि-
स्त्रिभिरविज्ञातैर्वैत्सि तीर्थानि चारकैः । कच्चिदिदृशाम-
विदितः प्रतिपद्य सर्वदा । नित्योद्भुक्तो रिपून् सर्वान्
वीक्ष्यसे रिपुरुदन ! । कच्चिदिनयसम्पन्नः कुलपुत्रो बह्व-
श्रुतः । अनसूयुरसङ्कीर्णः सत्कृतस्ते पुरोहितः ।